

ELŐFIZETÉS.

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre ... 38 kor.
Fél évre ... 18 kor.
Egy negyed évre 9 kor.
Egy hóra ... 3 kor.

Nyitási költségek
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 301.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Résvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1917.

Szerkesztő:
Stauber József.

Péntek, április 13.

Elnapolta a király az országgyűlést.

— Oriási botrányok a képviselőházban. — Nem jutott szóhoz az elnök. — Gyorsírói jegyzetből tudták meg az elnapolást. —

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

A király elnapolta az országgyűlést. A magyar parlament ma újra visszaálmódta magát azokba a tehetetlen és meddő időkbe, amelyekről azt hittük elrúgtak és soha többé vissza nem jöhetnek. A háború új célokat tűzött ki, új ideákat valósított meg, s az egyes nemzetek számára új morált hozott, s a magyar parlament, mint az érzéketlen fakir, nem akar tudomást venni a rohanó idő új feladatairól. Egy pillanatig abban a szép álomban ringatóztunk, hogy a magyar képviselőház a monarchia szócsove, s a magyarság képviselőinek becsületes törekvésein — e szürű retortán — keresztül jutnak el a mi megdönthetetlen igazságaink a semleges és ellenséges külföld hatalmaságaihoz. Ugy gondoltuk, hogy e rettenetes világveszedelem, ha megszüntetni nem is tudta a pártközi ellentéteket, legalább elsimította, vagy elodázta azoknak kitörését addig, amíg eljő a békeséges alkalom a kölcsönös megértésre, vagy a kölcsönös leszámolásra.

De hinni sem mertük, hogy a háború harmadik évében, midőn döntésért sovárognak a népek milliói, s utolsó erőfeszítésre gyűjti össze képességeit az egész világ: a magyar parlament újra botrányok színhelyévé legyen, ahol komoly tanácskozásra nincsen alkalom. Mit akarnak a képviselő urak? Anarchiát, zavart, khaoszt, forradalmat? Nem gondolják-e meg, hogy most a világtágédia végső felvonása előtt állunk, s egy eltévesztett lépés egy nemzet halálát jelentheti. Nem gondolják-e az ellenzéki képviselő urak, hogy dobbal nem lehet verebet fogni, botokkal nem lehet eszmét terjeszteni. S nem tudják-e még, hogy minden megérett gondolat tetté és valósággá válik korcsmai kurjantások nélkül is?

A magyar parlamentre feladatok várnak, amelyek évszázadok szociális kérdéseit kell hogy megoldják. Hogyan akarnak ezekhez hozzáfogni a képviselő urak? Ugy talán, hogy a miniszterelnök ne jusson szóhoz, vagy érvek helyett a furkós-bot argumentumaira támaszkodnak. Ez már a Hortobágyon is divatját multá, ma már ott is gyökeret vert a civilizáció s az egymás meggyőzése emberi sza-

vakkal történik, nem pedig ártikulálatlan állati hangzavarral. A parlamentarizmusnak törvényei vannak, az ellenzéknek pedig jogai és kötelességei. A törvényeket tessék megtartani, a jogokkal élni, a kötelességekre pedig feltékenyen ügyelni.

De ki az, aki most ezekben a végzetes pillanatokban magára meri vállalni azt a felelősséget, hogy munkaképtelenné teszi a parlamentet? Vállalhatja-e ezt, bármilyen nemes

Botrányba fulladt ülés.

A képviselőházban az ülés előtt elterjedt az a hír, hogy a többség el van határozva rá, hogy elnapolja a Házat. Az ellenzéki oldalon nagy felháborodással támaszták a hirt és elhatározást, hogy minden eszközzel meg fogják akadályozni, hogy az elnök szóhoz jusson és a Házat elnapolhassa.

Valamivel háromnegyed hét óra előtt az ülésteremben a képviselők elfoglalták helyeiket és ezután a terembe léptek Szász Károly alelnök, utána Tisza István gróf miniszterelnök és a kormány tagjai, kiket az ellenzék óriási lármával fogadott.

— Eljen az általános, egyenlő, titkos választójog — kiáltották korusban.

— Mondjon le! — kiáltottak a miniszterelnök felé.

Szász Károly felmegy az elnöki emelvényre, meg akarja nyitni az ülést, de a rettenetes zajban nem jut szóhoz. A gyorsírók állva, az elnök felé fordulnak, hogy ha megszólal, jegyezhesenek, de az elnök tehetetlenül áll és nem tud szóhoz jutni.

— Eljen az általános, titkos, egyenlő választójog! — kiáltja Szmrecsányi György.

— Most nem szabad másról beszélni, mint a választójogról! — kiáltja Lovászy Márton.

Beszéljenek a választójogról! — kiáltja Springer Ferenc és Sámezgi Vilmos.

— Panamisták! — mondja Károlyi a többség felé.

Ráth Endre, Nagy Vince, Kun Béla szakadatlan közbekiáltásokkal rettenetes zajt csapnak.

— Nem szabad elnapolni a Házat! — ordítják egyszerre sokan az ellenzéki oldalról. — Beszéljenek a választójogról! Mondjon le! Mondjon le!

Végül Szász Károly a gyorsírókhoz fordulva megnyitja az ülést.

— Mindenekelőtt egy kegyeletes kötelességemnek kell eleget tennem — mondja az elnök.

Lovászy Márton: Nem szabad másról beszélni, mint a választójogról.

eszmé szolgálatában az ellenzék? Ez hinni sem tudjuk. A mai szégyenletes események hatása alatt a magyar képviselőházat bizonytalan időre elnapolták ugyan, de remélni szeretnők, hogy a képviselőház minden pártja kölcsönös megértéssel fog igyekezni a mai botlásokat helyrehozni s a parlament akcióképességét biztosítani.

A botrányos ülésről a következőket telefonálja tudósítók:

Botrányba fulladt ülés.

— Pfuj, szégyen gyálatat, mondjon le! — kiáltják ismét az ellenzéken.

Mondjon le! Mondjon le — ordítanak a miniszterelnök felé, aki helyén ülve, nyugodtan olvas.

Nagy Vince: Talán a választójogot akarja bejelenteni!

Valahányszor az elnök meg akar szólalni a zaj feleződött erővel tör ki.

Szmrecsányi György szólásra emelkedik. A néppárt viharos kiáltásokban tör ki: Eljen Szmrecsányi!

Elnök titkoczik az ellen, hogy Szmrecsányi beszél. Egyszerre kezdenek mindketten beszélni. Nagy zaj, nem lehet semmit sem hallani. Tisza István gróf félre teszi az olvasmányt és farkasszemet néz a kiáltozókkal. A láрма és a zaj pereről-perere hangosabbá fajul. Andrassy Gyula gróf feláll helyéről, Apponyhoz, majd Justhoz megy, majd csillapítani igyekszik a lármát. Szmrecsányi tovább beszél.

Az elnök előre hajol, mond valamit, azután

a kormány és utána a munkapárt ki-
venni a tereméből.

Ebből megtudják, hogy az elnök az ülést felfüggesztette.

A folyosón a szünet alatt mindkét oldalon csoportokba verődve tárgyalják az eseményeket. A munkapárton olyan hírek keringenek, hogy ha kell, még éjfélig is együtt maradnak, de a Ház munkaprogramját elintézik.

Az ellenzéki folyosón azt beszélék, hogy a munkapártot turnusokba osztották be, hogy a Ház elnapolását minden körülmények között megszavazzák. Az ellenzék eltökélte, hogy nem fogja megengedni a Ház elnapolását.

Körülbelül egy órai szünet után Szász Károly alelnök és a kormány tagjai ismét belépnek a terembe, mire újból kitört a rettenetes zaj.

Korusban kiáltja az egész ellenzék: Mondjon le, vagy hozzák a választójogot! Mi lesz a választójog? Halljuk Szmrecsányit. Mit tud,

Szmrecsányi a panamákról? Mi van a választójoggal. Az orosz dumát is elnapolták és azután tört ki a forradalom.

Szmrecsányi (Tisza István gróf miniszterelnök felé): *Mért mondott le a hadügyminiszter?*

Az elnök ismét nem tud szóhoz jutni. A gyorsírók felé fordul, megnyitja az ülést, de nyomban utána ismét felfüggeszti.

Körülbelül tíz pernyi szünet után Szász Károly ismét felmegy az emelvényre, de erre a zaj még jobban fokozódik. A képviselők, a munkapártiak is kiugrának helyükről és úgy kiáltoznak. Tisza István gróf miniszterelnök felemelkedik helyéről és a Ház közepe felé lépve berítékot húz ki a zsebéből.

— Nem lehet elnapolni a Házati! — ordítják rettenetesen az ellenzéki oldalon. Mi van a választójoggal. Erről beszéljen.

— Talán meghallgatnák a királyt! Eljen a király! — kiáltják a munkapárton.

Miért napolták el a Házati?

A képviselőház összes penzumát befejezték és a kormány, mint Tisza István gróf miniszterelnök már néhány hét előtt bejelentette, azt akarta, hogy a Ház ülését saját határozatával napolja el, június elejéig, hogy azután az indenitást tárgyalja.

Ma délután fél hét órára volt kitűzve a Ház ülése és az ülésnek egyetlen teendője Hegedűs Loránt-összetérhetetlenségi ügyében az itélő zaji kisorsolása volt. Korán az ülés megkezdése előtt a folyosók igen népesek voltak. Az ellenzéki pártvezérek bementek az elnök szobájába a munkarend ügyében, de hosszú orral jöttek ki, mert az elnök közölte velük, hogy a kormánynak az a szándéka, hogy a Ház napolja el magát. *Batthyány Tivadar gróf hangosan kikelt a miniszterelnök ellen.*

A folyosón a Károlyi és a néppárt különösen igen hevesen foglalt állást a kormány terve ellen és kijelentették, hogy minden eszközzel megakadályozzák az elnapolás határozatát emelését. Még nagyobb lett az elkeseredés, amikor Szmrecsányi György elpanaszolta, hogy sürgős interpellációt akart bejelenteni a hadseregszállítási ügyekben, de az elnök nem adta meg az engedélyt.

A legizibb hangulatban kezdte meg a képviselőház az ülést és alig lépett Tisza István gróf miniszterelnök a kormány tagjaival és az elnökkel a terembe, a Károlyi és a néppárt nagy zajjal lehetetlené tették, hogy megayissák az ülést. A miniszterelnök felé azt kiáltották, hogy mondjon le, az elnöknek pedig, hogy terjessze be a választójogot. Több mint husz percig tartott ez az óriási lármá. Az elnök hiába csengetett, még a gyorsírók sem értették meg a szavát. Husz perc után, amikor Szmrecsányi beszélni kezdett, az elnök felfüggesztette az ülést.

A szünet alatt a folyosón igen izgalmas hangulat uralkodott. Tisza István gróf besietett szobájába, de nemsokára visszatért. Az ellenzékiek egy ívet köröztek, hogy azonban az esetben, ha a Ház elnapolja magát, nyomban annak összehívását követeljék. Teljesen tájékozatlanok voltak, hogy mi fog történni és, hogy mit tervez a munkapárt az ellenzék ellen. El voltak tökéltve, hogy ha kell, egész éjjel lehetetlené tessék a tárgyalást.

Az ülés megnyitása után ismét kitört a hatalmas zaj, úgy, hogy öt perc múlva az elnök ismét felfüggesztette a tárgyalást. Amikor egy félóra múlva ismét megnyitotta az ülést és a zajos jelenetek megismétlődtek, Tisza István gróf felállott és zsebéből levelet vett ki.

Tisza István gróf miniszterelnök átadja a berítékot a terembiztosnak, aki az elnöki emelvényre viszi és átadja Szász Károly al-elnöknek. A gyorsírók állva jegyeznek és a nagy zajban semmit sem lehet hallani abból, amit a jegyző olvas.

Egyszerre csak az elnök előre hajol, majd feláll, lemegy az emelvényről és a munkapárton éljenzés tör ki: — *Eljen a király!*

Közben Szmrecsányi György felugrik helyéről, a gyorsírók felé szalad, kitépi kezükből a jegyzeteket és szétszakítja azokat. A kormány tagjai és a munkapárt kitudulnak teremből, közben a királyt és Tisza István gróf miniszterelnököt éljenzik, az ellenzéken pedig szintén tovább kiáltozzák: éljen a választójog, majd szintén kivonulnak a tereméből és kint a folyosón a gyorsírói jegyzetéből tudják meg, hogy az elnök a királyi kéziratot olvasatta fel, amely a mai dátummal az ülés-szakot elnapolta. *Erzel az ülés véget ért.*

Az ellenzék a lármát fokozta és ebben a pillanatban Szmrecsányi kiugrott helyéről s ugylátszott, hogy a miniszterelnök felé akar rohanni, aki időközben átadta a levelet egy teremőrnek. Erre Szmrecsányi a gyorsírókhoz rohant és az egyik gyorsíró kezéből kitépte a jegyzeteket.

Időközben Almássy László stentori hangon igyekezett túlhasogni az ellenzékot. A királyi kéziratából csak egyes szavakat lehetett hallani.

Amikor a király és Tisza István gróf eltetésével az ülés véget ért, a munkapártiak sem tudták, hogy meghatározott vagy bizonytalan időre lett elnapolva a Ház a királyi kézirattal. A folyosón Szász Károly al-elnök elmondotta, hogy az időpont a Ház összehívására a királyi kéziratban nincs meghatározva. A folyosón a munkapárt óriási ovációban részesítette Tisza István gróf miniszterelnököt, aki szobájába sietett és a munkapárt tagjai követték éljenzeve.

Az ellenzékiek a legnagyobb izgatottsággal tárgyalták az eseményeket és elhatározták, hogy holnap közös ülésre jönnek össze.

A munkapárt is ülést tart holnap. A főrendiház szombaton tartja legközelebbi ülését.

Természetesen a Háznak a királyi kézirat-tal történt elnapolása folytán a holnapra kitűzött összetérhetetlenségi ügyeknek tárgyalása is el fog maradni.

Június 12-én újra összeül a Ház.

Budapestről telefonálja tudósítónk: A munkapárt holnap tartandó értekezletén Tisza István gróf miniszterelnök a mai események folytán előállott helyzetről fog nyilatkozni. Kormánykörökből nyert értesülés szerint június 12-én ismét összeül a Ház, amikor az indenitást és több kisebb javaslatot fognak letárgyalni.

Az ellenzékot igen meglepte az, hogy királyi kézirattal napolták el a Házati. Erre nem voltak elkészülve és azt hitték, hogy ilyen messze menő intézkedéseket a király nem ad Tisza István grófnak. Nagyon meglepte ez a királyi kézirat az ellenzékot, annyira, hogy alig tudtak felocsudni meglepetésükből. Azután elhatározták, hogy az egész országban a legmesszebb menő eszközökkel agitációt indítanak a választójog kérdésében, addig, amíg azt nem tűzik ki napirendre, a parlamentben nem fognak normális ülésezést megengedni. Ma este Holló Lajos, Batthyány Tivadar gróf, Károlyi Mihály gróf, Justh Gyula és Barabás Béla aláírásával beadványt adtak be a főkapitánysághoz, amelyben kérik, hogy április 29-ére a parlament előtti téren országos függetlenségi népgyűlést tarthassanak. *Fovárosi tudósítónk értesülése szerint az engedélyt nem fogják megkapni.*

LEGUJABB.

Ejjel 2 órakor érkezett telefonjelentés.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Huszonnyole német fiatalembernek 124 napig tartó kalandos utazással sikerült Chiléből bérelt bárkán Norvégiába utazni. Utjukban vihar akadályozta őket és számtalan ellenséges cirkálók és segédcirkálók elől kellett menekülniök. Megérkezésük után a norvég hatóságok semmiféle akadályt nem gördítettek az elé, hogy hazatérhessenek, eladták bárkájukat, hazautastak és katonai szolgálatra jelentkeztek.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Tegnap légi harcban 24 ellenséges repülőt lőttünk le. 10-ére virradó éjjelen légi flottánk 200 kilogramm súlyu bombát dobott le Fismens és Bocoohes mellett az ellenséges táborra. Jó találatokat és tüzvészit figyeltünk meg.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti este: Angol támadás Souchesnél és előretörések Mancouxnál, valamint Arrastól északra és keletre meghiusultak. Saint-Quentin ellen élénk volt a tüzérségi tevékenység. Soissonsnál és Rheimsnél folytatódott az erő tüzharok.

Lugano. A Radio ügynökség jelenti Newyorkból: A Saldvin szigeten történt robbanásnál 150 nő meghalt és 200 hiányzik. Toustonban egy másik gyárat a tüzvész elpusztította.

Nem lép szövetségre az Unió az entente-tal.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Genf. Az amerikai kongresszusban az ellenzéki hangulat Wilson további intézkedése ellen egyre fokozódik. 71 aláírással javaslatot terjesztettek be, mely tiltakozik az ellen, hogy amerikai csapatokat az országon kívüli területekre szállítsanak.

London. A Times jelenti Washingtonból: Az amerikai kormány még most is vonakodik formális szövetségre lépni az ententetal. Eddigi elszigetelt formájában sem tudja a szövetség gondolatát hiven és formászerűen betartani. A szerződést a szenátus elé kellene terjeszteni, ahol végnélküli elmékedésekre és balítéletek kifejezésére adna alkalmat.

Páris. A Temps jelenti Newyorkból: Az utolsó néten 250.000 önkéntes jelentkezett. A kormány azonban előnyösebbnek tartja az általános védkötelezettség útján való sorozást.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitung jelenti Bernből: Rió de Janeiroban a német és osztrák-magyar konzulátusok előtt a központi hatalmak ellen nagy tüntetések voltak. Rendőrségnek kellett közbelépni.

VAROS ES MEGYE.

Aradvarmegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt 9 órakor ülést tartott Baross Ferenc dr. főispán elnöklésével. *Dálnoky-Nagy Lajos* alispán, majd a szakreferensek sorban előadták havi jelentésüket. *Embey Iván* kir. tanácsos, pénzügyigazgató beszámolt arról, hogy az állami egyenes adók befizetése 9000 koronával volt kevesebb, mint a múlt év március havában. A havi jelentéseket a közigazgatási bizottság jóváhagyólag vette tudomásul. Kiseb adminisztrációs ügyek elintézése után a közigazgatási-bizottság ülése véget ért.

„Első hid Oroszország és a központiak közt.”

Közeledéstől fél az entente. — „Oroszország nem aktív szövetséges.”

Erkezett reggel 3 órakor.

Rotterdam. A Morning Post írja: Az orosz kormány a háborúról és békéről szóló manifesztuma le-sújtó csapás Oroszország szövetségeire nézve. Az ententeon van a sor megállapítani, hogy Oroszország aktív szövetséges-e az ententeak, vagy sem?

Zürich. A „Le Homme Enchaîné” Glemenceau lapja a következőket írja a legutóbbi orosz proklamációról: Ugy tűnik föl, hogy ez a proklamáció az első hid, amely az ellenséghez vezet. Az entente államfők borzasztó felelősség előtt állanak.

Stockholm. A pétervári távirati ügynökség közli: Az ideiglenes kormány elhatározta, hogy az 1914–15 évi keletporoszországi betörés alkalmával jogtalanul Oroszország belsejébe hurcolt német állampolgárokat hazaengedi.

Berlin. Az a központi bizottság, mely a Svájcban tartózkodó orosz politikai menekültek visszatérését intézi, Cseidzéhez és Kerenskihez táviratot intézett, melyben figyelmezteti őket, hogy eddig Svájcban egyetlen orosz emigráns sem térhetett vissza. Ugylátszik, a politikai menekültek visszatérése elé Anglia és Franciaország áthidalhatatlan nehézségeket gördítenek. Egyetlen megoldási mód az, hogy az orosz kormány kössön megállapodást a német kormánnyal, hogy ez engedje meg az emigránsoknak a skandináv államokon át való visszatérését. Ezzel szemben Oroszország engedje haza az internált német polgári foglyokat.

Bécs. A svájci szociáldemokrata párt több tagja Stockholmba utazott és onnan Pétervárra mennek.

Amsterdam. A pétervári zsidó hit-

község elhatározta, hogy a zsidók korlátozásainak megszüntetése alkalmából egy templomot építtet, amelynek az „Egyenlőség temploma” lesz a neve. Rögtön megkezdett gyűjtés egy millió rubelt eredményezett.

Új csodagépek a nyugati fronton.

— A franciák is megkezdik a támadást. —

Berlin, április 12. (Hivatalos.) A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati haretér:

Rupprecht bajor trónörökös hadszoportja:

A Scarpe északi partján heves tüzési hatással visszavertük az angolok Vimy és Trampoux ellen intézett támadásait. A patak völgyétől délre az ellenség nagy erővel tört vonalaink ellen. Több meghiusult roham után Monhyt elvesztettük. A helységtől északra és délre az angolok támadásai, a melyekben lovasság és páncélos gépkocsik is résztvettek, nagy veszteséggel összeomlottak. A Boulecourt mellett lefolyt harcokban az ellenségnek kezdetben elért sikerét ellentámadással kiegyenlítettük. Ez alkalommal 25 tiszt, több mint 1000 főnyi legénység és 27 géppuska maradt kezünkön. Egy Peronnestől keletre, Hargicourt mellett, vívott ütközetből több mint 100 foglyot és 15 géppuskát szállítottunk be. St-Quentin tegnap is erősen lőtték.

A német trónörökös hadszoportja:

Saïssonstól Reimsig a tüzharc rendkívül hevesre fokozódott. Egyes arc-

vonalrészek többször pergőtűz alatt állottak. A nyugati Champagneban a tüzési harc szintén növekvőben van. Francia gyalogsági feiderítő előretöréseket visszavertünk.

Albert württembergi herceg vezértábornagy hadszoportja.

A harci tevékenység csak korlátolt keret között mozgott. A vihar dacára a repülők igen tevékenyek voltak. Az ellenség légi harcokban 23 gyalogsági tüzünk következtében pedig egy repülő veszített. A Vesle és a Vippe-völgyben ellenséges csapattáborokra és lőszerraktárakra dobott bombák megfigyelésünk szerint kárt okoztak. Riehtofen báró kapitány negyvenedik ellenfelét lőtte le.

Keleti haretér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala:

Brodynála Zloczow—tarnopoli vasut mentén és a Dnyesztvertől kétoldalt élénk orosz tüzelőtevékenység.

József főherceg vezérezredes arcvonalán és Mackensen vezértábornagy hadszoportjánál nem történt jelentős esemény.

Macedóniai haretér:

A helyzet nem változott. Ludendorff, első főszállásmester. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

London. A Daily News jelenti: A nyugati fronton, a front mögött lázas tevékenység uralkodik. 700 amerikai teherszállító autót helyeztek forgalomba, ezek az autók az angol Thankok formájára vannak építve. Két kerekük akadályokon, árkokon, gránátölcsérekre, dombokon, sőt fatörzseken át előrejuthat és a munició szállításra minden földterületet felhasználhat. A front mögötti kép hasonlatos a Somme offenzíva képéhez. Egészségügyi kocsik ezrei rohannak föl és alá. Az időjárás borús és vi-

Képet vásárolnak az új milliomosék.

(Az aradi művészek mai zsúrijára írta: Kell Mihály, felolvasta: Győző Alfréd.)

Egy ismert fővárosi műkereskedőhöz beállít egy feltűnően divatosan öltözött házaspár. A férfi ujjain és nyakkendőjében, az asszonynak a fülében csillognak gyöngy- és gyémántok. Mindkettőn vagyont érő prémek kabát. Egyszerre és kissé hangosan beszélnek, midőn a műkereskedőnek bejelentik, hogy újonnan berendezett lakásukba festményeket akarnak vásárolni.

A műkereskedő készséggel mutatja meg kép-tárlatát és különösen egy nagyobb méretű „Kernstock” képre hívja föl vendége — Dushegyi ur figyelmét:

— Kernstock egyike legizmosabb és legtehetségesebb művészeinknek. Alkotó művészetének forrása belső sejtelmékből és a vele született képzeletből ered. A megmerevedett klasszikus hagyomány ellenében, ő a legzselőbb verizmus és a nuditás egyik legfanatikusabb zászlóvivője. Erőteljes rajzolása, színeinek sokasága, alakjainak plasztikája, bravúros technikája, anatómiai tudásának precizója, a legnagyobb mesterek közé helyezik őt és ez a képe, amely az ő sajátos intuíciójában mutatja be az érzéki szerelem szuverenitását az érzelmi szerelem felett, ez egyik legnagyobb alko-

tása, mely az ön lakásának nem mindennapi értékét és érdekességét adna.

Dushegyi (ki csaknem szédülve hallgatta a műkereskedő előadását és akinek ez óriási módon imponált) rövid alku után, 5000 koronáért a képet megvásárolja.

A szemlét folytatják:

— Itt van ez a remek Kaciányi-kép. E képen a monumentális alap gondolat földolgozása csodálatot keltő. A misztikus megvilágítás... az elmosódó kontúrok... az alakokat elnyelő sötétség, azt mutatják, hogy Kaciányi teljesen szakított minden konvencióval és a természet rejtélyes útjain jár. Oh! Kaciányi régi, nagy mesterek tanítványa...

— Mit, még csak tanítvány! — kiált föl Dushegyi ur — tanítványokat nekem ne ajánljon, meg tudom én fizetni a mestereket is.

— Ime, egy gyönyörű kép: „Piros szegfűk pohárban” festette Pentelei — Molnár...

— Pentelei Molnár, — szól meglepetten Dushegyi ur — ejnye, nem is tudtam, hogy Molnár Ferenc nemes lett és hogy ilyen szépen tud festeni. Mondtam én mindig, hogy az a Molnár egy egészen tehetséges ember. Mi az ára ennek a képnek?

— Ezer korona, nem drága.

— Nem drága három szegfű egy pohárban? — szól közbe Dushegyiné. — Na hallja, a Schwarzné vett 100 koronáért egy képet, azon

van harminc szegfű két ezüst vázában. Aztán milyen durva vászonra van ez festve. Ilyen sok pénzért bizony rumburgi vászonra festhetne az a Molnár.

— Hát méltóztassék ezt a képet megnézni: fenomenális. Az embert szinte izgatja és vágyat érez beleharapni abba a gyönyörű sonkába és a füstölt sertésnyelvébe. Az ebédő részére nagyon ajánlom ezt a „Csendéletet”.

— Isten ments, — mondja Dushegyi ur, kezét elhárítólág fölemelve, — Sonka és sertésnyelv az én lakásomban! Szép kis „csendélet” volna ez! Hiszen kikergetné az anyósom a saját lakásomból! — (olvadékonnyan, taglejtésekkel.) Tudja mit: festessen nekem egy rituális „Csendéletet” — füstölt libacombot meg egy szép, nagy, libamáját, lehet a liba akár milyen drága, az ár, ha libáról van szó, nálam nem játszik szerepet... A múltkor is nyolcvan koronát adtam egy libáért, két és fél kiló zsírja volt, — szól közbe büszkén Dushegyiné, — egy igazi műértés arckifejezésével.

E percben belép Tutrakan ur. Szintén újdonsült milliomos. Az öltözetén igazán nem látszik meg a zsiradék, amellyel a milliócskát szerezte. Dushegyiék és Tutrakan, — mind régi ismerősök, hangosan üdvözlik egymást.

— Nos, vásárolták-e már képet? — kérdi Tutrakan ur.

— Igen, felel lelkenedezve Dushegyi — és karonfogva odavezeti őt a Kernstock-féle kép elé,

Dániel Gábor báró

összeférhetetlensége.

— Szobasztiani mentesítő vállomása. —

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

A képviselőház állandó összeférhetetlenségi bizottsága *Kluen-Héderváry* Károly gróf elnöklésével ma délelőtti ülést tartott, a melynek napirendjére *Dániel Gábor* báró, *Muzslay Gyula* és *Óváry Ferenc* országgyűlési képviselők összeférhetetlenségi ügyének tárgyalását tűzték ki. Az ülés megnyitása után az elnök bemutatta a képviselőház elnökének átiratát arról, hogy *Széchenyi Emil* gróf lemondott mandátumáról, bemutatta továbbá azt a levelet, melyben *Szinnyey-Merse Félix* közli, hogy a *Sertészhalál* részvénytársaságnál viselt igazgatósági tagsági állásáról lemondott.

Ezután áttértek *Dániel Gábor* báró ügyének tárgyalására. *Kostyál Miklós* előadó indítványozta, hogy válasszák ketté *Dániel Gábor* önbekelentését és *Huszár Károly* bejelentését és a két bejelentést tárgyalja a bizottság külön-külön. *Dániel Gábor* báró kijelentette, hogy amennyiben a bizottság a szétválasztás mellett határozna, saját bejelentését visszavonja, hogy minél előbb dönthessen a bizottság. A bizottság tanácskozássra vonult vissza és úgy határozott, hogy a két bejelentést együttesen tárgyalja. *Kostyál Miklós* ismertette azután a mai ülés programját, még pedig a múlt hónap 24-én megtartott bizottsági ülés kijelölése szerint. Azon az ülésen tudvalevőleg *Huszár Károly* bizonyítási indítványt terjesztett elő; ezt az indítványt a mai ülésen hajtja végre a bizottság.

Báró *Dániel Gábor* ügyében tudvalevőleg annak tisztázásáról van szó, hogy mint elnöke a *Földbérlok Szövetségének*, amely a marhaszállításokkal foglalkozó *Földbérlok* szövetkezetétől évenként a tiszta haszon 25 százalékát kapja, összeférhetetlen lett-e képviselői mandátumával.

Az előadó közölte, hogy a hadügyminisztériumtól nem jöttek meg azok az iratok, amelyeknek megküldését a bizottság kérte.

Huszár Károly kijelentette, hogy tudomása szerint a szövetség 1916. július 1-e óta, a mióta báró *Dániel Gábor* az elnöke, nem adott be a szövetkezet érdekében egy hatóság-hoz sem írásos beadványt.

A bizottság most elrendelte *Gerő Vilmos* dr.-nak tanúképen való kihallgatását. *Gerő Vilmos* mindenekelőtt elmondja, hogy milyen minőségben van érdekelve ebben az ügyben. Ő ugyanis a *Földbérlok Szövetkezetének* igazgatója és a *Földbérlok Szövetségének* jogügyi titkára, azonkívül a hadügyminisztérium vágómarhaközpontjának igazgatója. Megalakulása óta ez a központ fedezi a hadsereg marhaszállításait és a *Földbérlok Szövetkezetén* kívül tagja a *Magyar Telepítő és Parceláló Bank*, képviselőjében *Eber Antal*, a *Magyar Élelmiszerszállító Részvénytársaság* részéről pedig *Stern Samu*. Arra a kérdésre, van-e *Dániel Gábor* bárónak anyagi érdekeltsége a szövetségnél vagy a szövetkezetnél, *Gerő* a következő választ adta:

— Nincs, nem is lehet anyagi érdekeltsége, mert abból a 25 százalékból, amelyet a szövetség a szövetkezettől kap, nem jár semmiféle dotáció *Dániel*nek, amint hogy az elnöknek semmiféle díjazása nincsen.

Gerő kijelentette, hogy az első beadványt a szövetség intézte a hadügyminiszterhez a szövetkezet érdekében. Olyan nyilatkozatot, hogy *Dániel* érdekelve van a szállításoknál nem tett

soha. A huszonöt százalékos részesedés megváltásáról tárgyaltak, mert, nagy áldozatok árán is meg akarta szüntetni azt a látszatot, mint hogyha a szövetség és a szövetkezet ugyanaz lenne, továbbá meg akarták szüntetni azt a helyzetet is, hogy a szövetség tagjai abban a tévhitben lehessenek, hogy beavatkozhatnak a szövetkezet ügyeibe.

Gerő Vilmos előadja még, hogy a *Parceláló Bank* a *Magyar Élelmiszer Szállító és Földbérlok Szövetkezet*e közvetítésével létesítette a *Marhavágó Központot*, amelynek igazgatójává őt delegálták.

Huszár Károly azt javasolja a bizottságnak, hogy hallgassa ki *Löwinger Manó* alszállítót, aki igazolni fogja *Dániel Gábor* báró anyagi érdekeltségét. *Löwinger*től ugyanis elvontak bizonyos összegeket azon a címen, hogy azzal a vezetőséget díjazzák.

A bizottság sem *Löwinger*nek, sem más tanúnak kihallgatását nem rendelte el és tekintettel arra, hogy a hadügyminisztériumtól átkért iratok még nem érkeztek meg, a bizottság egyelőre a további bizonyítási eljárását felfüggeszti.

Következett ezután *Dániel Gábor* bárónak a másik összeférhetetlenségi ügye. *Szobasztiani Gyulát* hallgatják ki, akinek szállítási ügyében *Dániel Gábor* báró közbenjárt a hadügyminisztériumban, kártérítést kérve *Szobasztiani* részére. *Szobasztiani* kijelenti a bizottságnak, hogy az ügynek sok részletére nem emlékszik vissza határozottan. Arra vonatkozólag, hogy miképpen helyezte kilátásba a háromszázezer koronát, kijelenti, hogy lehetséges, hogy *Muzslay*nak olyan formában mondotta volna, hogy szívesen reszkirozna háromszázezer koronát, ha a dolog reparálása sikerülne. Bővebbet erről a dologról nem tud előadni. Kijelenti, hogy *Dániel*lel erről nem beszélt, sőt egyáltalán nem ismerte a bárót, csak amikor Bécsbe utazott, a vonaton ismerte meg és ekkor elmondta az ügyet, mire *Dániel* kijelentette, ha az ügy igazságos, akkor remélheti, hogy meg fogják adni neki az elégtételt. Másnap *Dániel* eljárta a hadügyminisztériumban, beszélt a hadügyminiszterrel, akit megkért, hogy az ügyet vizsgálta meg. Ezt a hadügyminiszter meg is ígérte. Több ízben beszélt *Jersabetzky László*-val is, aki mindig azzal biztatta, hogy majd adnak valami kártérítést. Végül azonban nem kapott semmit.

Fenntartja azt, hogy *Jersabecky* előtte egy nyilatkozott, hogy minek ígér ő excellenciás uraknak százazereket, de kijelenti, hogy *Dániel* nevét nem emlegette, *Dániel Gábor* báróval a közbenjárásról soha nem beszélt és nem tudja azt sem, hogy *Muzslay* közölte-e *Dániel* báróval azt a diskurzust, melyben szó volt a háromszázezer koronáról. Az Est január 11-iki közleményében nem helytálló például az a részlet, hogy *Jersabecky* vele beszélt *Dániel*ről. Ki kell jelentenie, hogy *Jersabecky* *Dániel* báró nevét sohasem említette. Helytelen az az adat is, amely szerint Bécsben egy szállóban lakott volna *Dániel Gábor* báróval és hogy a báró szállodai számláját is ő fizette volna ki. Ugy emlékszik, hogy a báró egészen más szállóban lakott.

Muzslay Gyula kihallgatását az előrehaladott időre való tekintettel a bizottság elhalasztotta. Holnap délelőtti egy órákor folytatni fogják a bizottsági ülést.

Beszerezési előleg Arad tisztviselőinek.

(A városi közgyűlés határozatai.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ma délután 4 órákor rendes havi közgyűlést tartott Arad város törvényhatósági bizottsága. A távollévő *Károly János* főispán helyett *Varjassy Lajos* polgármester elnökölt. A közgyűlés igen rövid volt és 5 órára már véget ért. Tárgyalás közlül megemlítést érdemel a városi gépüzemek szép anyagi eredménye, továbbá a tisztviselők háborús segélye, valamint a kiviteli kövezetvám megszavazása. *Lócs Rezső* h. polgármester jelentette, hogy a városi gépüzemek igen tekintélyes anyagi eredménnyel zárták le az 1916-ik üzleti évet. A városi tanács nevében javasolta, hogy a gépüzemi alkalmazottak részére a nyereségből négyezrenyolcszáz koronát osszanak ki. A nyereség hova fordítására vonatkozólag a tanács azt javasolta, hogy azt tartalékba helyezték. *Zádor Imre* gépüzemigazgatónak pedig a nyereségből 2% jutalékot, 5000 koronát adjanak.

Műlek Lajos dr. hibáztatja, hogy a mai viszonyok között, amikor az adókgondoló bizottság új adókgivetésen törli a fejét, a városi gépüzemek jövedelmét tartalékba helyezik, holott a városi szükségletek fedezésére fordíthatnák. *Varjassy Lajos* polgármester megnyugtatta a felszólalót, hogy a gépüzemek jövedelméből ötvézezer koronát a városi szükségletek fedezésére fognak fordítani.

Ezt a felvilágosítást a közgyűlés tudomásul vette és elfogadta a városi tanács javaslatát.

Foglalkozott még a közgyűlés a közúti gőzvasut közlekedésével is. *Nemes Zeigmond* dr. azt javasolta, hogy a mozdonybeszerzések ügyét a műszaki bizottsághoz tegyék át, mert ez a kérdés alaposabb előkészítést igényel. A közgyűlés ezután elhatározta, hogy a közúti közlekedés intenzívebb lebonyolítása céljából még egy mozdonyt fognak beszerezni.

Ugyancsak a helyettes polgármester előadásában foglalkozott a közgyűlés a kiviteli kövezetvámok ügyével. Köztudomásu, hogy a kereskedelmi és iparkamara a városi tanács megkeresése alapján ugyanannyi kiviteli vám megállapítását hozta javaslatba, mint amennyi a behozatali kövezetvám. Az új vámokból a városnak újabb százezer korona jövedelme lesz.

Ezután a közgyűlés legfontosabb pontja: a tisztviselők fizetésemelésének ügye került napirendre. *Bökényi Arisztid*, az adóügyi tanácsnok helyettese, teljes részletességgel ismertette a kérdést és rámutatott arra, hogy nagyon méltányos, ha az állam, valamint a törvényhatóság a tisztviselők számára 100 százalékos háborús fizetésemelést állapít meg. Nemcsak Arad, hanem az ország összes törvényhatósága kívánja a törvényhozástól, hogy sürgősen szavazza meg a 100 százalék fizetésemelést, mert a tisztviselők ugyancsak le vannak rongyolódva, megéheztélési lehetőségük a minimálisra redukálódott és 100 százalék fizetésemelés nélkül képtelenek egy táplálkozni, hogy a fokozott munka követelményeinek megfelelhessenek. Vajjon a törvényhozás, illetve a kormány, teljesíti-e ezt a kívánást, azt ma még nem lehet tudni, azonban Arad város pénzügyi bizottsága addig is, amíg ez a kérdés országosan rendeződik, szükségesnek tartja, hogy Arad város tisztviselői megfelelő háborús segélyben részesüljenek. A családos tisztviselők 800, a nőtlének 600, illetve 400 korona beszerzési előleget kapjanak, amelyet a városi pénztár tisztere irja-

nak akkor, ha az állam azt nem tértené meg. A pénzügyi bizottság továbbá javasolja a tanítók, tanítónők, tűzoltók, rendőrtisztviselők, rendőrök, városi napidíjasok és írások számára is a beszerzési előleg folyósítását, illetve fizetésük emelését 10, illetve 20 koronás havi összegekben. Szükségnek tartja a pénzügyi bizottság a rendőrtisztviselők inspekciós és ruházati átalányának felemelését is. A javaslatnak a háborus beszerzési előlegre vonatkozó részét úgy kéri megszavaztatni a tanács, hogy az csak birtokon kívül legyen megfelelhető. Varjassy polgármester ez ügyben fel-

kérte Rosenberg Miksa dr. t. b. városi főügyészt, hogy mondjon véleményt. A t. b. főügyész a maga részéről szintén méltányosnak, indokoltnak és szükségesnek jelentette ki azt, hogy a határozatot csak birtokon kívül lehessen megfeleltetni, tehát a háborus beszerzési előleget a tisztviselők igen rövid idő múlva megfogják kapni. A közgyűlés egyhangú helyesléssel fogadta el a pénzügyi bizottság és a városi tanács javaslatát. Varjassy polgármester a városi tisztviselők nevében hálás köszönetet mondott a törvényhatósági bizottság nagylelkűségéért.

gyors menetbe beletörödni s tulságosan egyéni izlése szerint alakított. Pedig az ilyen darabok egyenesen megkivánják a gyors ütemet, a friss és pengő kapcsolatot, mindenekfelett pedig a szerep kifogástalan tudását. Ez a jelen esetben nem is olyan túlzott kívánság, hiszen a Csárdás királyné sorozatos előadása alatt elég időt találhatott rendező és színész a helyes beállításra s a szerep kidolgozására. Talán több próba sem ártott volna. Egyes jelenetek azonban így is sikerültek s ezekért hálás is volt a közönség. Felvonások végén a jelenlevő szerzőt is hívták, aki azonban nem jelent meg.

Z. A.

Megegyezés a Dardanellákra Oroszországgal?

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Oroszország és Törökország között, a svájci sajtó hírei szerint, megvan a lehetősége a megegyezésnek a Dardanellák neutralizálásában. Természetesen nem kell különkére gondolni, de talán arra lehet következtetni, hogy a háború eme méregfogát sikerül kihuzni. Az orosz imperialisták, Miljukov-val élükön, a Dardanella-kérdés megoldását csak annexióval kapcsolatban tudják elképzelni. Kerenszki nem akar annexiót és abban a nyilatkozatban, amelyt tegnap Lwow herceg a kormány nevében tett, szintén nincs szó annexióról. A Dardanellák neutralizálása viszont kielégíthetné a török érdekeket is és a központi hatalmak, amelyek a tengerek szabadságaért harcolnak, természetesen nem akarják Oroszország előtt zárva tartani a tengert. A svájci hírek tehát van bizonyos politikai lehetősége. Kétségtelen, hogy Konstantinápoly nem Berlin, Bécs és Szófia megegyezése nélkül tárgyal, — ha igaz, hogy tárgyal. Egyelőre fenntartással kell fogadnunk ezt a nagyjelentőségű hírt, amely a világháború egyik legnagyobb kérdésében mutatja a megoldás arányát.

Zürich. Svájci lapok azt a feltételezt keltő hírt közlik, hogy Oroszország és Törökország között szerződés jön létre a Dardanellák semlegesítése tárgyában.

Az Útő Roszsj szerint Oroszországban most sokat beszélnek a következő békefeltételekről: Elzász német marad, Belgium visszakapja függetlenségét, de nem állíthat fel hadsereget, a délszláv népek autonómiát kapnak, Lengyelország független állam lesz, de hadsereg nélkül, Kurland német lesz, Orményország független lesz Törökország protektorátusa alatt, Romániát visszaállítják, a Dardanellák semlegesek lesznek, de továbbra is Törökország birtokában maradnak.

Stockholm. A Ruszkoje Volja munkatársának Kerenszki igazságügyminiszter kijelentette, hogy az alkotmányozó gyűlés összehívására az előkészületeket a napokban megteszi. Az összehívás időpontját azonban a kormány majd a technikai előkészületek befejezése után fogja megállapítani. A választást a fronton lévő katonák részvételével fogják megtartani, ami természetesen csak akkor lehetséges,

amikor a harcok nyugalmat hoznak. A kormány azonban semmi esetre sem hajlandó a választásokat a háború végére elhalasztani.

Stockholm. Déloroszországból egyre nyugtalanítóbb jelentések érkeznek, mert a zavargások fenyegető jellegűek. A Birsevíja Vjedomosti jelentése szerint Besszarabia, Cherson és Chobolow kormányzóságokban a zavargások és pogromok n. p. rendben vannak.

Hága. Az ideiglenes orosz kormány rendeletet adott ki, melyben megszünteti a papok és szerzetesek kiváltságait.

Stockholm. Az anyacárnét Savenko dumaképviselővel Ackermanba küldték, hol további intézkedésig száműzetésben fog lenni.

KÖZTUDOMÁNY ÉS MŰVESZET.

Színházi műsor:

Féltékeny: Dollárpapa.

Szombat délután 3 órakor ifjúsági és népi előadás, mérsékelt helyárrakkal: Váratlan vendég, szimfónia.

Este hét órakor rendez helyárrakkal: Dollárpapa.

Dollárpapa.

(A pénz komédiája 4 felvonásban. Írta: Gábor Andor.)

— Bemutató előadás.)

A pénz — akárhogyan is szeretnék a költők és a többi idealisták lekicsinyelni — tessék elhinni, hogy nagyon komoly dolog. Sőt, az iskolakönyvek tanúságai szerint, egyenesen — hatalom! Gábor Andor, az az ötletes és kedves humorú író, ezt a komoly dolgot vette a tolla hegyére s merész vonásokkal karikatúrát csinált az imponáló hatalmasságból. A vagyinosodáshoz, a legnagyobb stílus gazdasági fellendüléshez — sejteti velünk Gábor Andor — tulajdonképpen nem is kell a pénz, elég a látszat, elég a pénz szaga s a milliók dülnöngyölnek, kergetik egymást, mint a mohó darazsak. Pompás komédia tárgy s Gábor Andor írói ereje sikerrel birkózik meg a nehéz feladattal. Ötletek, szellemes mondások színes rakétái szökkennek fel minden pillanatban s a meglepő jelenetek egymást űzik, mint a kaleidoszkóp tarka üvegserepei. A közönség egy pillanatra sem fogy ki a kacagásból s nem nézi a tárgy valóságát s nem érzí, hogy amit lát, nem bohózat, hanem finom és találó szatíra.

Az előadás kissé vontatott volt. A szereplők egyike-másika nem tudott a eszelekmény

* Művész-zsúr. Sikertől iró és művészi produkciókkal lépett a nagyközönség elé az aradi írók és művészek szabad társulása. A kulturpalota kistermét, ahol jelenleg az aradi művészek tériata nyújt Arad műértő publikumának igaz gyönyörűséget, válogatott s intim közönség töltötte meg. A zsúr Prohászka László dr. nyitotta meg magvas, mélyreható s nagy tanulmányra valló előadással. A művészetről, a szépről, a művészi egyéniségről beszélt vonzóan, lebilincselő modorban és sok eredetiséggel. Igazságait találó példákkal illusztrálta s pompás szónoki készséggel adta elő. Nagy tetszéssel fogadott megnyitóját Várnai Jenő szavalta el Zombory Andornak, az Aradi Közlöny munkatársának „A művész hazája” című költeményét. Zajos eljenzés honorálta a művész igazán szép előadását, mely után Bors László, a fiatal magyar költői generáció egyik tehetséges tagja, az Aradi Közlöny munkatársa olvasta fel előnk tetszés mellett néhány egészen eredeti, új nyomton járó sok érzéssel megírt lírai költeményét. Az itü poétát az elismerés tapsai köszöntötték. Egy kedves humoreszk következett ezután, melyet Kell Mihály írt a Képvásárió új milliomosokról s amelyet Győző Alfréd adott elő jóízű humorral és amelyet lapunk más helyen közlünk. A találó szatíra állandó derűtségben tartotta a publikumot s díszeteket hozott írójának s előadójának egyaránt. Horváth Miei lépett ezután az emelvényre s Zerkovitz Rudolfnak Zombory Andor szövegére írt gyönyörű dalát énekelte el az ő friss pompásan iskolázott, kedves hangján Gellért Pál zongora kíséréte mellett. A művésznőt szinte le sem akarta engedni a közönség a pódiumról, úgy, hogy „ráadást” is kellett adnia. A műsor utolsó száma egy szépen fejlődő zenetalentumnak, a még gyermek Kabela Vas Ferdinándnak a hegedűjátéka volt, akit édes anyja K. Vas Anna urasszony kísért zongorán. A kis fiú, aki különben a neves aradi művészek Vas Sándornak unokaöccse, a többek között Zoltai Mátyás: Menuettó című kiválóan sikerült szerzeményét játszotta fiatal korához szokatlan megértéssel és ügyességgel. A közönség megjelenését Vas Gusztáv köszönte meg néhány keresetlen szóval.

„Az aradi írók és művészek szabad társulása” ezzel a kis intim művészi-matinéval is megmutatták frissességüket, képességeiket és életrevalóságukat. Csupa helybeli író és művész dolgai kerültek itt a műsorra, amelynek nívója magas és értékes volt. Biztató kezdet ez, egy szebb jövőnek ha nalodó jelensége, mely Arad város közönségének még sok tiszta művészi élvezetet ígér. A matinét Farkas József dr. rendezte az ügy iránt való nemes lelkesedéssel és hozzáértéssel.

* Odry Lehel jubliáris estélye. A Kolessey-Egyesület 1917. április hó 14-én a kulturpalota nagytermében Odry Lehelnek, a m. kir. Operaház ny. magánénekesének ünnoplására, születése 80-ik évfordulója alkalmából jubila-

Bakács Miksa női divattermékét megnyitotta

2364

Arad, Weitzer János-utca 13. (Postával szemben.)

teni, hanem elvődést, egyenlenséget fog el-hinteni a földön és akkor az embereket kegyetlenül és kiméletlenül egymásnak fogja eresztani. Ezt a célját úgy valósítja meg, hogy a mikor a munkásokhoz kitérnék, titokban ruhát cserél, vasára lesz a hangzó tömegnek és alteregója ellen féltelenül izgat.

Célja világos és tiszta, mellette van az erő és a hatalom. Ha sikerül azt elérnie, hogy a munkásokat nyílt házadásra bírja, elérni célját, hogy őket elpusztítsa. Két embert használ fel céljainak előmozdítására. Margót, aki megszereti Homunculusot, és egy járabozott papot, aki arra kéri Homunculusot, hogy legyen elnevező és kiméletes az emberekkel szemben, hogy hirdesse a szeretetnek vallását és tanítsa hogy az embereket csak a szeretetnek ragyogása és melege tudhassa közös munkára ösztökélni s hogy csak ez ad erőt az élet küzdelmeihez. — A nő eleinte tüzőn-vízen át követi az álhűvés Homunculusot, de amikor az egy egyszerű embert minden ok nélkül kegyetlenül megbüntet, feléled benne az emberi érzés, az örök nőesség. Ezt észre veszi Homunculus, de nem tesz semmit sem, hogy kedvesét visszahódítsa. Utóbb a viszony elhidegül és Margót elárulja származását, az üldözött vadnak újra menekülnie kell.

A rendezés anyira ragyogó és tökéletes, hogy még a sorozat többi része is teljesen eltörpül mellette. Olaf Fönnis olyan alakítást nyújt, amely páratlan tökéletességével minden időkben jelentőséggel fog bírni a kinematográfiában. A közönség olyan emlékekkel fog távozni a színházból, amely sokáig lelki tápláló lesz és beszélgetésanyag arról, hogy milyen tökéletesen, milyen egyszerűen tud ma már nyújtani a mozi.

* Egy szegény lánynak története Lidya Bertini és az Mario Bonnardal a főszerepben legközelebb az *Hárszabot mozgószínházban*.

* Az arany légy vasárnap az *Erzsébet-mozgószínházban*. A Deutsche-Bioskop világhírű német filmgyár egyik legkiválóbb alkotása ezen sláger, amely úgy a budapesti mint a berlini és bécsi összes nagyobb mozgószínháziban óriási sikereket ért el rendkívül szenzációs tartalmánál fogva. Ez az egyetlen oly artista sláger, ami bűnügyi eseményekkel is bővelkedik s a közönséget az elejétől a végéig kíváncsivá teszi és teljesen lebilincseli.

SZERKESZTOI UZENETEK.

Lupérv. A szerkesztőségünkben talált régebbi lapszámokat küldöttük csak el. Máskor is szívesen állunk rendelkezésére.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Aradon, 1917. április 13-án, pénteken:

B) Bárlot.

B) Bárlot.

Dollárpapa.

A pénz komédiája.

Kezdete 7 órakor.

A szerkesztőket felel:

Rudnyánszky Endre távollétében:

Stauber József.

Új könyvek.

* Három költő háborus versel jelentek meg együtt Radó Antal népszerű vállalata, a Magyar Könyvtár egyik legújabb füzetében. Mind a hárman ismert és kedvelt nevek még a béke idejéből: Hangay Sándor, Kiss Menyhért, Oláh Gábor. Háborus költészetünk legjavából való ez a füzet, mely a Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cég kiadásában jelent meg; ára 72 fillér. — *Porzolt Kálmán novellái*. A népszerű író és publicista négy novelláját adja ki egyik új füzetében a Magyar Könyvtár. Egy színésznaplójából cím alatt A Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cég kiadásában megjelent füzet ára 36 fillér. — *Bálint lovag szerelme*. Isolde Kurz a modern német irodalom egyik legkiválóbb nőalakja. Bálint lovag szerelme című munkája most jelent meg a Magyar Könyvtárban. Külön érdekessége a füzetnek, hogy a szép novellát nagynevű esztétikusunk, Péterffy Jenő fordította nagy művészettel. A Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cég kiadásában megjelent füzet ára 72 fillér.

NYILTTÉR.

Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.)

Uránia

Péntektől — vasárnapig

Homunculus

IV.

Jegyek délután 3 órától a mozi irodában válthatók.

A szépségpolcs tika a fogasznaít szepítőszerék helyes megválasztásában rejlik!

Rozsnyay Kálmánó Serail arc-szépítő készítménye

mind kipróbált jó hatású készítmények, amelyet bárki bizalommal használhat.

Rozsnyay Serail arc-kenőse. Kis tégely 1.50 kor. Nagy tégely 2.50 k.

Rozsnyay Serail krémje nappali használatra. Egy tégely ára 2 korona 50 fillér.

Rozsnyay Serail szappan. Egy darab 3 kor. 50 fill.

Rozsnyay Serail Arcopera. Lehető finomságu. Crém, teher, róza és testzinekuen Egy dob. ára 2 korona

Kiváló finom illatszerek. Gyöngyvirág, ibolya, Loin du pal. orgona, piros róza, Serail. Uvegje 1 kor. 50 fillér.

Kapható a készítőnél. 1915

Rozsnyay Máttyás gyógy-szerterében Arad, Szabadság-tér.

Tiszta, jó minőségű

házi szappan

nagyobb mennyiségben megvételre kerestetik.

Legfájdalmasabb tyukszemétől

Is három nap alatt mindenki megszabadul a Hajós-féle ANAGALLIN használatával. Kezelése igen egyszerű, nem piszkít, nem ragadós. A beszerzésnél vigyázni kell az ANAGALLIN szóra. Ara használati utasítással 1 korona.

Ágyongyehér fogakat

nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A szájüreget deszinficiálja, utóíze igen kellemes. Ara egy porcellán-szelencének 80 fillér.

entí szerek kizárólagos készítője és egyedüli nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyeszkertára Arad, Andrássy-tér 22. sz. (Megyeházaival szemben.)

